թ. ՏԼԷ՝ Թիւ 122 ԱՊՐԻԼ 23/5 ՄԱՅԻՍ 1897 3 ԶԻԼՀԻՃԱԼ 1314 ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

در علیه ده غلطه ده (ماسیس) غزتهسی اداره خانهسنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրութիւն պէտք է ուղղի Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ Գալատա, Համտի Բաշա խան Օսմ. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS„ Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արժ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դաւառներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	[illegible]
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կընդունի. 115 զրուշի փուլը 100 զրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԳԱԻԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Երկրորդ Յօդուածէ)

Երէկ ըսինք որ Պոլսոյ հայ վաճառականութիւնը գաւառային վաճառականութեան Լէրէ ընելը դադրեցուցած ըլլալով կարած է յարաբերութեան այն շղթան որ զինքը կը կապէ անոր հետ։ Ըսինք որ սխալ մ'է ասի երկու տեսակէտով. վաճառականական տեսակէտով ընդհանրապէս և ազգ. հարստութեան տեսակէտով մասնաւորապէս։

Վաճառականական տեսակէտով. — Նախ՝ Պոլսոյ հայ վաճառականները տնտեսական զօրաւոր ապացոյցներ կրնան հանել մեր դէմ, ցուցնելու համար թէ իրենք գաւառներու վրայ եղած վարկը դադրեցնելով՝ շատ օրինաւոր կերպով չարժած են. 1. Այն անձերը որ կանխիկ գործելու դրութիւնը սկզբունքով ընդունած են, չեն կրնար հանդուրժել որ ուրիշ մը զիրենք թելադրէ ապառիկ գործեր ընելու։ 2. Այն վաճառականներէն շատերը որ գաւառներու հետ բաւական ընդարձակ գործեր բացած էին վարկով. վերջին տարիներու տնտեսական տագնապին պատճառով բաւական առնելիքներ ունեցան ու այդ առնելիքները գանձելու համար այսօր ոչ միջոց ոչ հաւատք ունին։ 3. Գաւառացի այն վաճառականական տուները որ Պոլսոյ մէջ ներկայացուցիչներ կամ մասնաճիւղեր ունէին, այնպէս մը վնասուեցան տնտեսական կացութենէն՝ որ անոնց ամէնամեծ մասը կորսնցուց իր հմարաւն ալ, վարկն ալ Պոլսոյ հրապարակին վրայ։ 4. Պոլսոյ հրապարակը բաւական ծանր կերպով խրտչած ըլլալով՝ այս պահուս նախամեծար կը համարի ձեռնպահ մնալ։

Ասոնք Պոլսոյ հրապարակի անվստահութիւնը չեշտող դիտաւոր գիծերն են. դեռ ուրիշ աւելի փոքր և նոյն իսկ կարեւոր պարագաներ կան, զոր մի առ մի չենք կրնանք թուել ներկայ յօդուածին նեղ սահմաններուն մէջ։ Մէկ խօքով Պոլսեցի վաճառականը կը մտածէ որ գաւառացի վաճառականին վարկ ընելով, իր ապրանքը, դրամը վտանգած կըլլայ. որովհետեւ ձեռքին մէջ հաստատուն գրաւական մը չունի թէ այդ առնելիքները պիտի գանձուին։

Այս օրաւոր առարկութիւններու դէմ մենք կը հանենք նախ սա պարզան թէ գաւառացի վաճառականը չուզեր իր վարկը կտրել. որչափ ատեն առեւտրական շարժում մը ոգեւորէ իր բնակած քաղաքի հրապարակը և որչափ ատեն ինքն ալ իր կարգին կրնայ իր առնելիքները գանձել անոնցմէ՝ որոնց ապրանք տուած է։ Երկրորդ՝ գաւառային քաղաքի մը վաճառականութիւնը որչափ ալ ինկած լինի, երբ վաճառատուները, խանութները բաց են և քիչ թէ շատ ապրանքով լեցուն, բնակիչներու վրայ աւելի լաւ ու վստահեցուցիչ ազդեցութիւն մը կընեն. իսկ երբ դատարկ են ու ամայի, բնականաբար առ ու ծախի ամէն գործ միւսոյն վիճակին կը հասնի։

Ուրեմն գաւառային քաղաքի մը հրապարակը ամէն տեղ և ամէն ատեն միշտ կը բանի, նոյնպէս ապրանքի հրապարակը կենդանացնելու համար չանքերը մը անհրաժեշտ են։ Ինչպէս որ արմտիքի հրապարակը միշտ բանուկ է հոն՝ ուր առատ կը գտնուի. հրապարակը այլեւ այլ պատճառներով կրնայ տկարանալ. բայց երբէք ամայի ըլլալու աստիճան։ Ու որպէս զի քաղաքի մը առեւտրը. հրապարակը ամայի չդառնայ՝ քիչ մը նախաձեռնութիւն ու յանդգնութիւն հարկաւոր է։ Պոլսեցի վաճառականը պէտք է գաւառացի վաճառականին սիրաը իրեն կապէ անոր ձեռքը բռնելով։ Զենք ըսեր որ մեծ վարկեր ընեն, այլ պզտիկ, նոյն իսկ շատ պզտիկ. ենթադրելով որ բոլորովին նոր գործի կը սկսին։ Այս կերպով Պոլսեցի վաճառականը ձեռք կը բերէ բարոյական հզօր ազդեցութիւն մը որ ապագային իր աջողութեան բանալին կըլլայ։ Կապել իրենց գաւառացի վաճառականը և այն՝ պզտիկ վարկեր բնելով. չեմ կարծեր որ վաճառականական տեսակէտով սխալ միջոց մ'ըլլար։ Ասի երկու բան կը նշանակէ. նախ յաճախորդները չկորսնցնել. երկրորդ զանոնք քաջալերել որ գործի սկսին։ Այս երկուքն ալ այնքան սովորական երեւոյթներ են մեծ ու պզտիկ վաճառականներու մէջ՝ շատ մը մեծաքանակ վաճառականներ նախնի-մանկան մը համարուած են բազմամիլիոն ընտանիքներու՝ որոնց գործ ու վաստակ հայթայթած են։ Ըսել է թէ վաճառականութեան մէջ իսկ, ինչպէս ամէն գործի մէջ, չորս ցամաք տրամաբանութիւնէ վեր ուրիշ բան մ'ալ կայ, այն է բարեկամեցողութիւնը։ Երբ բարի կամեցողութեամբ այս տեսակ գործ մը բռնեն Պոլսեցի հայ վաճառականները և աջողին, ապագային ամէն մարդ պիտի ըսէ թէ «շատ հեռատես դատնուեցան»։

Մենք գաւառներու մասին զիրենք կրնանք վստահացնել թէ ասկէ ետք և այս պահուս իսկ գործերը սկսած են բացուիլ և պզտիկ ոգեւորութիւն մը կը տիրէ առեւտրական հրապարակին վրայ։ Ժողովուրդը անհոգ պէտքեր ունի և կը ջանայ ստիճանաբար այդ պէտքերուն գոհացում տալ։ Երբ ցանքին ատենը մօտենայ ընդհանուր դադար մը կը տիրէ, բայց հունձքերէն անմիջապէս յետոյ հրապարակը աւելի ոգեւորութեամբ կը բացուի։ Արդ այս տարուան հունձքերէն դեռ մինչեւ հիմա յուսահատելու բան մը չունինք, իսկ նախորդ տարուան բաղդատմամբ՝ շատ տեղերու համար՝ լաւագոյն են։

Ադէ. հարցոյ-ընեն պէս-կէրով։ — Զոր տրամաբանութեամբ մը կրսնցնել այնքան յաճախորդ ու մեր ընդարձակ վաճառականութիւնը ջնջել գաւառներու մէջ. շատ մեծ սխալ մ'է։ Այս ընթացքը պատճառ պիտի ըլլայ որ այդ գործերը օտարներու ձեռք անցնին բոլորովին, յոյներու, հրեաներու ձեռք և մերինները բացը մնան։ Գիտէք որ երկու նիւթ միւսոյն տեղը չեն կրնար բռնել, երկուքէն մէկը տեղի տալու է. այսպէս ալ երբ անգամ մը ուրիշներ տեղաւորուեցան մեր վաճառականութեան գետնին վրայ, մերիններն ալ ամէն յոյս կը կտրեն ու ձեռքերնին ծոցերնին դրած, աչքերնին դէպի օտար երկիր, դէպի գաղթականութիւն կը դարձնեն։ Ասի կրնայ չվնասել երկրի վաճառականութեան ընդհանրապէս. որովհետեւ բայց տեղ մը միշտ ը լեցուի. բայց հայ վաճառականութիւնը կը կործանէ։ Ադ յայտնի է որ գաւառներու մէջ մեր հարստութիւնը վաճառականութեան մէջ կը կայանայ, հոն մեծ եկամուտի աղբիւր, հաստատուներ մատի վրայ կը համրուին։ Շատ մը պարկեշտ և ուղղամիտ վաճառականներ ու վաճառատուններ իրենց քաղքին մէջ նորէն գործի սկսելու համար քիչ մը աջակցութեան ու քաջալերութեան կը կարօտին. երբ ասոնք գործի սկսին, իրենց քաղաքի արհեստներն ալ, մանաւանդ մանուսայագործութիւնը, կատարագործութիւնը ևն. քիչ քիչ կենդանանալ կը սկսին և ամէնամեծ բարիք մը կըլլայ քաղաքացիին։

Մեր իրաւունքն էր նոյն իսկ պահանջել որ Պոլսեցի հայ վաճառականները, մանաւանդ մեծ դրամագլխի տէրերը ընկերակցութիւն մը կազմեին գաւառներու համար վարկի մեծ տուն մը հաստատելու և ուրիշ մասնաճիւղ մ'ալ հայ գիւղացին փրկելու կեղեքչէն փրկելու նպատակաւ։ Բոլնիացիները Դերմանիոյ մէջ այս տեսակ ընկերակցութիւններ ունին որոնց նպատակն է իրենց ժողովրդին վաճառականութիւնը, արհեստը են, քաջալերել և թոյլ չտալ որ ուրիշներու անցնի անոնց գործերը։

Մենք այսքան առաջ երթալու համար, այո՛, գիտեմ, շատ տարիներ պէտք են, բայց հիմակուհիմա գաւառային վաճառականութիւնը վերականգնելու համար ով որ պզտիկ ձեռնարկ մ'ընէ կը յուսանք թէ հետեւողներ պիտի ունենայ, թէ առաջադրուած նպատակը պիտի յաջողի, և թէ ասով ժողովրդասիրական պարտականութիւն մը կատարած կըլլայ։

Իրաւ է որ այս վերջին պարագայի մէջ աւելի մեր վաճառականներու դիտցումն կաչում կընենք քան խորհրդածութեան, և ուրիշ կերպ կարելի չէ. որովհետեւ եթէ ամէն մէկ մարդու մասնաւոր և անմիջական շահը նկատի առնենք՝ չենք կրնար այս տեսակ զոհողութիւններ պահանջել, բայց ընդհանուրին շահը ամէն տեղ ու ամէն ատեն մասնաւոր շահերու հետ սերտ յարաբերութիւն ունի։ Մեզի համար աւելի նախամեծար է հայ վաճառականութիւնը գաւառներու մէջ զարգացնելու և հայ գիւղացին վաչխառուներէն փրկելու համար ձեռնարկներ ընել, քան թէ քանի մը օրերը պահելով կամ սա չափ ոսկի ազդ. այս ինչ հաստատութեան նուիրելով, օձիքը թօթուել ու իր պարտականութիւնը կատարած համարիլ։

Գ. Ա.

Հ. Յ. Վ. ՏԱՇԵԱՆԻ

ԳԼՈՒԽ-ԳՈՐԾՈՑԻՆ ԱՌԹԻՒ (*)

Ա.

Անժխտելի է՝ թէ Հ. Գաթրճեան և Գեր. Արսէն Վ. Այտընեան Վիեննայի Պատ. Միաբանութեան ու մեր բանասիրութեան քննական ուղղութիւն մը գծեցին։ Այդ երկու մեծանուն գիտնականներէն սկսեալ՝ Միաբանութիւնը մեծ ջանք բրաւ. Հայ Մատենագրութեան ամէն ինդիրներու մէջ գերակշիռ հեղինակութիւն մ'ունենալու համար, գերմանական գիտութեամբ իմաստուած, եւրոպական համբաւի մը հասաւոր, Դպրոց մը. Կաճառ մը ստեղծել։ Այս Կաճառը. իր «Հանդէս Ամսօրեայ»ով, մեր ուշադրութիւնը, համակրանքը ու հիացումը իր վրայ դարձնելով՝ անքակտելի կերպով կապուեցանք իրարու հետ։ Ձեռնհասները գիտցան գնահատել այս ուսումնասիրութիւնները օգտակար գործունէութիւնը որուն խմբագրութիւնը յանձնուած է Հ. Տաշեանի, Հ. Գալէնբեարեանի, Հ. Մէնէպիշեանի, Հ. Գովրիկեանի (Յովհ. Անեցի) ու Հ. Պիլէդիկճեանի։ Գեր. Այտընեան Վ.ի հմտաւորութեան տակ գտնուած այս գիտնական կաճառին ուսումնասիրութիւնները, երբեմն հեղինակութիւն ու երբեմն թարգմանութիւն, ուր կը տեսնուի նաև ասոնց քննադատութիւնները, մաս առ մաս Ամսաթերթին մէջ հրատարակուելէն ետքը, հատորներու վերածուելով՝ կազմեցին «Ազգ. Մատենադարանի» շարքը, որ, 7 տարուան մէջ 23ի հասած է։ Վերջինս ոգեցեալ Հ. Ղ. Վ. Յ ՇԷՆԵԱՆԻ «Հետազօտութիւնք նախնեաց ոսկեդարեան վրայ» բնաբեր գործն է, որու մասին Ռուսահայ բանասէր մը, Ս. Մ. Սիւնեոդական ամսագրին փետրուար թիւին մէջ, ոգեւորութեամբ կը գրէ. «Երբ որ Հեքիաթաբանութիւնքը՝ Վեսուվի մխոցի տակից բացուեցաւ՝ այն տպաւորութիւնը գործեց ժամանակակիցների վրայ, ինչ որ պատաւորութիւն որ գործում է այդ մատենագրութիւնը ընթերցողին վրայ։»

Այդպիսի տպաւորութիւններ նոր չէ՝ որ կը կրենք մենք։ Ամէն անգամ որ Միաբանութեան ոեւէ աշխատասիրութիւնը կը տեսնենք՝ սոյն ազդեցութեան տակ կիյնանք ոչ թէ մենք միայն, այլ և եւրոպայի բանասէրներն ալ որոնք իրենց քննադատական ուսումնասիրութեանց ոեւէ կէտի մը, խնդրի մը լուսաբանութեան ու գնահատումինհամար, պատիւ կամ պարտք կը համարին անոր կարծիքն, դատաստանին ու խորհուրդին դիմելու։ Մանաւորապէս Բրոֆ. Ա. Գարիէր, քանիցս խոստովանած է, որ շատ առիթներու մէջ մեծապէս օգտուած է Հ. Տաշեանէն։ Այսպիսի պարագաներուն անկարելի է անտարբեր մնալ։

«Ազգ. Մատենադարանի» հրատարակութեանց մեծ մասը Հ. Տաշեանի քննադատական գործերն են։ Հետեւեալները մեր մատենագրութեան մէկ մեծ պակասը լեցուցած են. 1). Ագաթանգեղոս առ Գէորգայ ասորի եպիսկոպոսին և Ուսումնասիրութիւնք Ագաթանգեղայ գրոց, 1891։ 2). Ուսումն. Ստոյն Կալիստինեայ վարուց Աղեքսանդրի, 1892։ 3). Ուղեւորութիւն Արպէր Տըքյէի և Գ. Փիսոնի, թարգմ. 1892 4) Նարգոյն աղբերք Մ. Խորենացւոյ (Գարիէր) թարգմ. Ա. Հատ. 1893. Բ. Հատ. 1894։ 5) Քննութիւնք գրոց Դաւթի Անյաղթի (Փրոֆ. Կոնիբիր), թարգմ. 1893։ 6) Ուսումնասիրութիւնք հայերէն փոխառեալ բառից (Հիւպշման և Փրոքէլման). թարգմ. 1894։ 7) Մատենագրական մանր ուսումնասիրութիւնք, Հտ. Ա—Զ. 1895 8) Հայ Աչխատասիրութիւնք հայագէտ Ֆէլիքէրի. թարգմ. 1895. և 9) Վարդապետութիւն Առաքելոց անվաւերական կանոնաց մատեանը 1896։ Ժամանակին, մեր ուսուհայ մամուլը ու գերման հայագէտները արժանաւոր մատենաբանական յօդուածներ նուիրած են յիշեալ երկերուն։ Իսկ վերջինս (վարդապետութիւն առաքելոց), ինչպէս կը ըսենք իր միջանց կոտակ. յանձնաժողովին զրկուած է ի քննութիւն։ Յանձնաժողովը այդպիսի ծանրակշիռ գործ մը, փոխանակ դրկելու պատմութեան կամ մատենագրութեան ի քակաշ առաջնակարգ ուսուցիչներու, քիչ մնաց որ ուսուցչապետ ըսէի (?), ի. մասնաւոր չրջահայեցութեամբ յանձնած է ձեռնհաս գիտնականի մը, Ե. Վ. Դ.ի որ արժանապէս պիտի գծէ այս ուսումնասիրութեան արժէքը։ Սա ալ ըսենք թէ՝ առաջին անգամ պիտի ըլլայ այսպիսի նպատակայարմար գործ մը մրցանակով պսակելու։

Դ. Խ.

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԹԱՂՈՒՄԸ

Տա՛ն, տան տա՛ն, տա՛ն տան տա՛ն... կը զօդանչէ ուժգնօրէն եկեղեցիին զանգակը։ Ժողովուրդը խումբ խումբ դէպի եկեղեցի կաճապարէ։ Շատեր չեն սպասած զանգակին հրաւէրին. դեռ կէս ժամ առաջ գացած գրաւած են իրենց տեղերը։

Վարդիջորի նուրբ անուշահոտութիւն մը ծաւալած է տաճարին մէջ։ Խորանները՝ սեւերով ծածկուած՝ ամայի են բոլորովին, ո՛չ մամ կայ անոնց վրայ՝ ոչ ալ խաչ. միայն Աւագ խորանին առջեւը մէկ հատիկ մոմ մը եւեթ հանդ՛ուրտ տժգոյն ցոլքեր կարձակէ՝ վշտերու դաւանութենէն խորը իջած հիւանդ աչքերու մարմրուն նայուածքներուն պէս։ Սեղանին եղերքը, ճիշտ մէջտեղը Մեծ Պահքի խաչելութեան տխուր պատկերին տեղը կը գրաւէ մեծ նահատակին նոյնչափ տխուր պատկերը թաղման՝ որ կ'երեւայ կրկին Ղազարոս (*) ետին՝ սրահակներու բացուածքէն։ Դպագաղները չքեղապէս զարդարուած են խաչերով արուեստական ծաղիկներով, եւ մոմերու դեղնորակ լոյսերը փառաւոր լուսապսակ մը կը յօրինեն անոնց վերեւը։ Դպագաղներու յատակը երփներանգ՝ անուշահոտ՝ սիրուն ծաղիկներու ցանցնուքով մը ծածկուած է, որոնց վրայ կը հանդչի՝ վարդիջորով օծուած կարմիր չղարշի մը մէջ՝ ճաճանչաւոր սուրբ մասունքը որ խաչափայտէն լոյս կոորիկ մը կը պարունակէ։ Արծաթ բուրվառէն կը միտան թեթեւ վարդեխունկի նրբին ամպիկներ՝ հեշտաբոյր հոտ մը ծաւալելով։

Կիները խումբ խումբ կուգան Ղազարոսը համբուրելու։ Մէկը զոյգ մը մոմ կը նուիրէ Քրիստոսի դագաղին, միւսը՝ ափ մը վարդեխունկ, և գրեթէ ամէնքն ալ՝ արցունքներու փնջիկներ։

Հիմա Սուրբ Մասունքը համբուրելու կարգը եկած է երիկմարդերուն։ Շատ սրտաշարժ բան է տեսնել այն սուրբ հաւատքը կարգ մը բարեպաշտ ծերուկներուն որոնք ակամայ կը բաժնուին իրենց այնչա՜փ սիրելի եղող Քրիստոսին դագաղէն։ Օրուան հացին կարօտ եղողներ չեն ինայեր իրենց լուման։

Ժամերգութիւնը սկսած է բաւական ատենէ ի վեր. բայց դեռ ցանցառ բազմութիւն մը կերեւայ Սուրբ Դագաղին առջեւը։ Հոն պզտիկ մը կաչխատի իրեն հասակակից մէկը վեր վերցունելու աղուրիկ խաչը համբուրել տալու համար. ուրիշ մը բաներ մը կը փսփսայ իր հայրիկին ականջին՝ մեռած Քրիստոսը մատնանիշ ընելով անոր։

Ալ կարգը եկած է Ղազարոսը պոպոյանելու։ Պարգեւատուն ամենեսուն։ Հոգեշունչ, յուզիչ շարականը՝ ընկերակցութեամբ արծաթ բշոցներու և բուրվառին բոժոժիկներուն քաղցրահնչիւն չնկչնոցին՝ սարսուռ մը կը պտտցունէ ամբողջ մարմնիս վրայ։ Պզտիկ, սիրուն մանչեր և աղջիկներ — թափորին կնքահայրերը — գոյնզգոյն, ոսկեթել շղարշներու մէջ փաթթուած՝ դուրս կելնեն պահարանէն զոյգ զոյգ իրենց վառուած մոմերով. գարնան

(*) Ղազարոս. այսպէս կանուանեն հոս Քրիստոսի գմբէթաւոր դագաղը։

Առաջ մէկ դագաղ միայն կար։ բայց տեսնելով որ թաղումը պտտցունելու ատեն բոլորովին ամայի կը մնայ սեղանը, առաջուան մեծ դագաղին առջեւը աւելցուցին ուրիշ պզտիկ մըն ալ։

(*) —Յունուարի Հայ Ազգաբնակչաց Մասնաբարանին Մեխիթարեանց է Վենետիկ. կազմեց Հ. Յակոբոս Վ. Տաշեան. 1895—96 Սիպտ։ Այս հսկայ մեծածաւալ գործը, բաց ի գերմանական մասէն որ է 294 էջ. կը պարունակէ 1227 էջ. վեց հատորներու մէջ ամփոփուած։ Եթէ գերմանական մասը (294 էջ) աւելցնենք հայերէն մասին վրայ՝ 1227 կունենանք 1521 էջի պատկառելի թիւ մը։

ցողաթուրմ երփներանգ ծաղիկներ են կարծես՝ որոնց չաղերը կը պլպլան արեւուն լոյսէն։ Դագաղին կնքահայրերն ալ հասած են հիմա։ ու թափորը կազմակերպուած, որ եկեղեցիին մէջ չրջան մը կատարէլէ ետքը՝ պահարանին զուռնէն էլելնէ դուրս բակ։ Եկեղեցիին բակին մէջ նայող տուներու և աղջիկներու վարժարաններն պատուհաններուն ետցուկ չրջանակներուն մէջ կերեւան սեղմուած բազմաթիւ գլուխներ՝ որոնց եռին մնացողները գերմարդկային ճիգեր կընեն ճեղքէ մը դուրս սպրդեցնելու համար իրենց գլուխները։ Ժամուն մէջ գոնուող ժողովրդին գրեթէ կէսէն աւելին դուրսը բակը և գիրեգմանցը թափած է։ Թափորը յառաջ կերթայ յամրաքայլ. սոսկալի խժլտուք մը խափանած է երգեցողութիւնը։ Ամբոխին մէջէն չատեր՝ որոնք հիւանդութիւն մը ունին, թաղումը անցնելու ատեն անոր ներքեւը կը նստին. որպէս զի իրենց վրայէն անցնելով Սուրբ Դագաղը՝ ցաւերնին առնէ տանի։ Հաճէ-Պապա մը՝ որ ժամանակէ մը ի վեր անդամալոյծ եղած է նստած է բանկային առջեւը և տենդոտ անհամբերութենով մը կը սպասէ Սուրբ Դագաղին հասնելուն։ «Կուգայ՞ օր. կը պռայ քովինիներուն. եկէք սա թեւերէս բռնեցէք նայիմ. կուգայ՞ օր...»—Կուգայօր, Հաճէ պապա, կուգայօր։—Ամա՛ն Խաչո՛ներքին տարէք ի՛ս. ներքին տարէք։» Ու քանի մը երիտասարդներ՝ բռնելով Հաճէ պապային ոտքերէն թեւէն՝ կը տանին զայն Սուրբ Դագաղին ներքեւը՝ որ գինքը պիտի բուժէ... Օ՜հ, հաւատքի այս ի՜նչ կատարեալ մաքրութիւն...

Ժամերգութեան աւարտումին Սուրբ Մասունքը նորէն կը համբուրեն, և այս անգամ չատեր օրհնուած ծաղիկներէն մէյ մէկ կտորիկ առնելով տուն կը տանին։ Աստուած չքնէ. եթէ հիւանդ մը ունենան. Ռէ՛-Ռէ՛ (կրակին մէջ մնացունել) պիտի ընեն զանոնք !...։

Ս. Գ.

Մալկարա

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԹՈՒՐՔՕ-ՀԵԼԼԷՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Պոպերպաղ և խաղաղո՛-Ռէ՛-ն

Վերջին թղթատարով եկած Թռ.ի խմբագրականէն քաղուած. ժորժ Թագաւոր նոր ծառայութիւն մը մատոյց թէ իր Թագաւորութեան և թէ իր երկրին։ Կորովի գործողութեամբը՝ զոր կատարեց հրաժարեցնելով Իւխանութեան գամուած նախարարութիւն մը, հաւանականաբար առաջքն առաւ յեղափոխութեան մը՝ որ թէ ժողովրդին և թէ ժորժ Թագաւորին համար նուազ աղիտաբեր չպիտի ըլլար։ Առաջին անգամը չէ որ Թագաւորը կը պահանջէ, կը հարկադրէ, կը խլէ Մ. Տէլիանիի ձեռքէն հրաժարական մը՝ զոր այդ ազնիւ պետական մարդը պարտաւէտ էր վուիժով մատուցանել, եթէ իր պատասխանատուութեան ամենագոյն զգացում ունենար։

Բայց վերջապէս թագաւորը՝ որ հասարակաց փրկութեան մէջէն կը քաղէր իր առանձնաշնորհումը ի գործ դնելու իրաւունքը, նախարարապետը ուելի դիւրաւ կրնար ճամբել, բանի որ բանակէն ճամբեց իր հարազատ որդին, թագին ժառանգը։ Մ. Տէլիանի իր բռնազբօսիկ առանձնութեան մէջ պիտի կրնայ մտածել այն չարիքին վրայ՝ զոր կրնայ ազգի մը գլխուն բերել անբաւականութեան պարծենկոտութիւնը։ Արեւելքի տաղնապին մէջ Քաւուրի կամ Պիզմարքի դեր կատարել ուզեց։ բայց հելլենականութիւնը՝ Յունաստանն է որ կը վճարէ այդ յանդուգն բազդախնդրութեան ծախքերը։ Սակայն նախորդ նախարարապետը կրնայ, եթէ ոչ դարմանել, գոնէ նուազեցնել չափով մը իր խոլ յանդգնութեան և յամառութեան հետեւութիւնները։ Կրնայ թէ մեծամասնութիւն մ'ունի դեռ խորհրդարանին մէջ՝ որ իր հովանաւորութեան տակ կազմուեցաւ։ Իսկ կախումն ունի կամ դիւրացնել իր յաջորդներուն ջախջախիչ աշխատութիւնը՝ զոր անոնց կտակեց, հայրենասիրութեան բազկին վրայ զսպելով բոլոր իր նախանձը, բոլոր կուսակցական հակառակութիւնները, կամ ալ ուելի կնճռոտել կացութիւնը, կազմալուծելով խորհրդարանին գործունէութիւնը և անհրաժեշտ ընելով կոչում մը առ հայրենիս՝ զոր պարագաները գրեթէ անկարելի կընեն հիմա։ Արդարեւ Մ. Բալլի իշխանութիւնը յանձն առաւ ա՛յնպիսի պայմաններու մէջ, որոնցմով կրնայ գոհացնել թէ իր փառասիրութիւնը և թէ արիութիւնը։ Արդէն իր առջեւ գտնուած դժուարութիւնները տեսնելով կրնայ չափել իր ստանձնած ձեռնարկութեան մեծութիւնը։ Սիրելի է խորհիլ թէ կառավարութեան նոր պետը այս վերջին օրերուն անգութ դասերէն խրատուած՝ պիտի կրնայ ըմբռնել իր պարտաւորութեան ճշմարիտ բնութիւնը։

Իրաւունք ունինք յուսալու թէ Մ. Բալլի և իր պաշտօնակիցք պիտի ճանչնան եղերական կացութեան մը բարձրութիւնը, և կը կարծենք թէ նոր նախարարապետին բերնէն փախած քանի մը բառերը, մանաւանդ եթէ բաղդատենք իր մատուցած ծառայութեանց, կատարելապէս կարտօնեն մեզ վստահութիւն ունենալ իր վրայ։ Ամենէն առաջ պէտք եղածը սա՛ է որ նոր գահլիճը՝ ապահովութեան հարկաւոր միջոցները ձեռք առնելով հանդերձ, անյապաղ կրնտէէն ետ կանչէ Վասոս գնդապետը և այն գունդը՝ որ այս ժամուն հելլենական ծայրայեղ յաւակնութեանց տեսակէտովը իսկ՝ չկրնար այլեւս օգտակար դեր մը կատարել կղզւոյն մէջ, մինչդեռ Թանկագին Նը-պատ մը կրնայ մատուցանել սահմանագլխին վրայ։ Այսպիսի գործողութեամբ մը Յունաստան կրնայ ցոյց տալ պայծառ, որոշ, անժխտելի կերպով թէ իր դիրքը փոխած է, և Եւրոպայի պիտի տայ այն գոհացումը, որուն ի զուր կսպասէ երկար ատենէ ի վեր։ Լաւագոյն ճամբան է այս՝ պատրաստելու համար պետութեանց միջամտութեան միջոցները. այն պետութեանց՝ որ չատ անգամ Յունաստանի համար աչքատած են, և վերջերս ալ իրենց անկեղծ սէրը ցոյց տուին խրատներ տալով իրենն, որոնց դժբաղդաբար ականջ չը կախեց, չողոքորթներէ խաբուելով։ Եթէ ճշմարիտ է որ Մ. Բալլի՝ ազգային պաշտպանութեան պահանջած միջոցները ձեռք առնելով հանդերձ՝ կը խորհի պետութեանց միջամտութիւնը խնդրել, իր դիտաւորութեանց լաւագոյն գրականը ուրիշ կերպով չկրնար տալ, բայց եթէ վախճան մը տալով կրեսէի անտանելի կացութեան։ Այս միակ յառաջաբանը ամենէն երկար բացատրութիւններէն աւելի պիտի նպաստէ Յունաստանի և Եւրոպայի մէջ վերահաստատելու համար այն մտերմական համաձայնութիւնը, որ Յունաստանի գըլխաւոր ուժերէն մին է։

Յունական Նոր Նախարարապետը

Նէյտ Ֆրէյ Բրէտ չկարծեր թէ Յունաստանի գահլիճին փոփոխութիւնը հասարակաց կարծիքը աւելի խաղաղ և աւելի չափաւորցրնէ։ Բալլիի գահլիճը հայրենասիրութեան մասին Տէլիանիի գահլիճէն վար չմնար, և կերեւի թէ Մ. Բալլի կերեւակայէ բաղդը փոխել, ճակատամարտի դաշտին վրայ բանակին հրամանատարութեան պարզ փոփոխութեամբ։ Օրամերթիթը սաստիկ կը պախարակէ Հելլէնները իրենց յամառութեան պատճառաւ, և կըսէ. «Պատերազմի սկիզբէն ի վեր ամէն բան փոխուած է Յունաստանի մէջ. բանակին հրամանատարը, սպայակոյտը, նախարարութիւնը։ Հելլենաց անմիտ պարծենկոտութիւնը միայն մնացած է։ Վէնիզ Թաղուբ ևս կը կարծէ թէ պատերազմի սկիզբը Ռուսիոյ առաջարկած ծրագրին համաձայն՝ Պետութիւնք չը պիտի միջամտեն անշուշտ, մինչեւ որ կռուող կողմերէն մին յայտնապէս չի խնդրէ անոնց միջամտութիւնը, այլ ոմանք պիտի չանան զինադուլի մը համար միջնորդել, ինչ որ միևնոյն բանը չէ։ Նոյն իսկ այս մասին մեծ դժուարութեանց պիտի պատահին, քանի որ Ալթեսայիք կը կարծեն արտասովոր կերպով նպաստաւոր դէպք մ'ունենալ։ Ֆրէմոնթիզ կը խորհի թէ յունական նոր նախարարապետ Մ. Բալլիի պատերազմագրգիռ իրարանցումը բոլորովին անպատեհ է։ Մ. Բալլի կուզէ Թարսալա երթալ, բանակին միանալու համար։ Բանակին մէջ քաղաքական մարդոց պէտք չկայ, այլ պատերազմիկներու, և ահա հիմա ինչ որ կը պակսի Յունաստանի։ Վերջապէս Թաղուբ կըսէ նաև թէ Յունաստանի գըլխաւոր տկարութեանց մին է բանակին մէջ քաղաքականութեան անընդհատ միջամտութիւնը։

Ռուսական Ասիան

Ռուսական մամուլը ոգեւորուած չեչտերով ողողունեց Աւստրիոյ կայսր գալուստն ի Ս. Բէդրսպուրկ։ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ Արեւելքի մէջ ունեցած բազմաթիւ շահերը նկատի առնելով, երկու կայսրութիւնք չօշափելի ապացոյցը տուին իրենց փոխադարձ ազակցութեան այս պահուս, երբ Թուրքիոյ հելլէն կռուոյն երկրորդ տարարուածը անհրաժեշտ պիտի ընէ մեծ պետութեանց միջամտութիւնը։ Կը յուսացուի թէ այս տեսակ միջամտութեան հետեւանքը պիտի ըլլայ Եւրոպիոյ ընդհանուր խաղաղութիւնը պահպանել, քանի որ ամենէն շահախնդիր պետութիւնք կատարեալ պատրաստ համաձայն են այս մասին։ Բոլոր թերթերը կը խօսին այս այցելութեան և անոր արդեանց վրայ։ Միջամտելու ժամանակն եկած է, կըսէ Նովոյէ Վրէմա, քանի որ Յունաստանի պարտութիւնը ապացուցուց թէ պատերազմին բախտը Թուրքիոյ կողմն է, և թէ պետութեանց միջամտութիւնը անխուսափելի է։ Այս տեսակ միջամտութիւն մը օգտակար է, քանի որ ոչ մէկ տերութիւն կը ցանայ անհատական ազդեցութիւն բանեցնել։ Շատ հաւանական է որ Յունաստան Մեծ Բրիտանիոյ կողմը դառնայ, և այս վերջինը ցանայ իր նպատակներուն ծառայեցնել Յունաստանը։ Այս տեսակ պատահականութիւն մը արդիլելու ամենայաւ միջոցն է Աւստրիոյ և Ռուսիոյ սերտ համաձայնութիւնը։ Այս կերպով ցամաքային պետութեանց համաձայնութիւնը պիտի երաշխաւորուի, և անդիմադրելի խոյընդոտ մը դրուած պիտի ըլլայ Անգլիոյ առջեւ, և միեւնոյն ատեն պատերազմը կամփոփուի Յունաստանի և Թուրքիոյ մէջ։ Վէրոմոռի կը գրէ. «Աստրիոյ կայսր այցելութիւնը դլխաւորարար քաղաքավար գործ մ'է, բայց ներկայ պարագային աղէկ նշան մ'է, վասն զի կը ցուցնէ թէ տրամադրութիւն մը կայ ազգերուն կարը չմեծցնելու, և խաղաղ պահելու Պալքանեան թերակղզին։

Կամաւորներ

Երկու իտալացի երեսփոխանք Յունաստան մեկնեցան։ Իտալիոյ մէջ երկու մասնախումբ կայ կամաւորներ հաւաքելու համար։ Մէնոթթի Կարիպալտի առաջիկայ չորեքշաբթի (այսօր) Ամէնք կը մեկնի կամաւորներուն հրամանատարութիւնը ստանձնելու համար։

Յոյժ յետաձգուած

Քումունտորոս հազարապետին հրամայած վաչառը ղրկուեցաւ որ բլուրները քննէ։ Ամէն կողմ պարպուած տեսնելով տիրեց անոնց։ Բայց չատ ժամանակ չանցած թշնամին եկաւ 6000 հոգւով։ Յոյնը բուռն կռիւ մը մղեցին։ Զորս անգամ Թուրքերը յարձակեցան մարմ ուժերով մինչեւ այն պահուն՝ երբ Յոյներուն ռազմամթերքը սպառեցաւ։ Երբ վերջին բարտիզը նետուեցաւ, սուլիններու պատերազմէ մը վերջ Յոյնք կամաց կամաց քաշուեցան։ Յոյն հարիւրապետ մը մնկաւ և Թուրքերը վրայ թափեցան մարմինը առնելու համար։ Յոյնք գիւղաղնական ջանք մ'ըրին. բան երկու մարդիկ մեռան և բրդաձև գիզուեցան իրենց պետին մարմնոյն վրայ։ Քումունտուրոս հազարապետ այս պահուս վիրաւորուեցաւ։ Իր զինուորները վերջապէս առին տարին զայն։ Այս վաչառին (որ 966 հոգիէն 466 մեռեալ և վիրաւոր ունեցաւ) պարտութենէն ետքն է որ Մանոս գնդապետ ըսուպուեցաւ իր ուժերուն մեծ մասով դէպի Արմատանահանգիստ։

Գնդապետ Սաքո-Նդոպէ

Բուլիկնէ Բոբոբոնդէն Ամէնքէն կ'իմանայ թէ նոր նախարարապետ Մ. Բալլի՝ ընդդիմադիր կուսակցութեան վերաբերող երեսփոխաններու դումարման մը մէջ՝ ըսաւ թէ Լարիսայի պարպուելուն պատասխանատուութիւնը մի միայն կրնայ սպայակոյտին նախորդ պետ գնդապետ Սարունձաքիի վրայ։

Օսմանեան բանակը

Ֆրանսաւ-Ռուսէֆ կայսրը Ս. Բէդրէսպուրկի մէջ դեսպանական մարմինը ընդունելու ատեն, յայտարարեց օսմանեան դեսպանին թէ ամէն օր պատերազմի թատրէն ուղղակի տեղեկութիւններ կառնէր։ Եւրոպայ կայսրը օսմ. բանակին գովեստն ըրաւ. իրաւ զարմանալի է որ այնքան զօրաւոր թշնամի իրենց զինուոր մեռնին, և թէ օսմանեան բանակը ոչ միայն քաջութեամբ կռուեցաւ, այլ նաեւ քաջարի հրամանատարներ և վարիչներ ունէր։

ՄէկնորդոՒեան խնդիրը

Հռոմէն կիմացնեն թէ Յունաստան Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Ռուսիոյ դիմեց մտերմական միջամտութիւն մը խնդրելու համար։ Բոլոր պետութիւնք նը-պաստաւոր են միջնորդութեան մը՝ բայց միայն կը վիճաբանին ձեւին և սահմաններուն վրայ։ Միլանի Սէոլ թերթը կը կարծէ թէ Յունաստան հաշտութեան առաջարկութիւններն ուղղակի օսմանեան կառավարութեան ըրած է։

Եթէ պատուաւոր հաշտութիւն մը կնքելու տրամադրութիւն կենայ, կրսէ Տէյլի Քրոնիկլ, պատերազմը կրնանք վերջացած նկատել։ Պատճառներ ունիմ կարծելու համար թէ Յունաստան պատրաստ է իր զօրքերը կրեսէէն ետ քաշելու։

ԲԱՐԶՐԱԳՈՒՅՑ ՎԵՐԺԱՐԱՆ
ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Դպրոցական ներկայ տարիի վերջին չըրջանը կը սկսի Մայիս 4 ին. Ն Տ։

Այլ և այլ պատճառներով՝ տարիին սկիզբէն գրեթէ դպրոց դալէ արգիլուողները առաջիկայ տարիին համար կրնան պատրաստուիլ աս երկրորդ չրջանին մէջ, որուն համար պահանջուած թոշակն է չորս օսմ. ոսկի։

Ռ. ՉԷՄՊԸՐՍ

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (33)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷԲԷՆ

Գերմանիոյ մէջ այս կանոնադրութիւնները դոյութիւն չունին, կամ ալէկ չեն բռնուիր։ Այս վէպին հեղինակը՝ որ 1870ին Բրուսիացիներէն բռնուելով, իբրեւ պատանդ Պրէմի մէջ բանտարկուելու տխուր պատիւն ունեցաւ, նոյն քաղաքին դեղագործէն լաւատեղեակ դնեց առանց բնաւ դժուարութեան, և անոր չհարցուց նոյն իսկ թէ ինչ պիտի ընէր։

Տիկին տը Նանսէյ եւս աւելի արդելքի չհանդիպեցաւ։

Դեղագործը ուրիշ առարկութիւն չբրաւ, սրուակի մը մէջ թափեց զորշագոյն հեղուկ մը, կծու հոտով, բերանը գոցեց կնքեց, պիտակեց (étiqueter), կապոյտ թղթով պատեց, և ամբողջ ներկայացուց իր ազնիւ յաճախորդին, ըսելով անոր.

—Անկողին մտած ատեն չաքարախառն ջրի մէջ հինգ կամ վեց կաթիլը կը բաւէ, կասկած չունիմ, անքնութեան դէմ ուժով կռուելու համար։ Վտանգաւոր է չափը աւելցնել, այս սրուակին պարունակութիւնը կը բաւէ կէս երկոտասնեակ հոգիներ թունաւորելու համար։ Զգուշութիւն ունեցիք, տիկին։

—Շնորհակալ եմ, պարոն, զգուշաւոր պիտի ըլլամ, պատասխանեց կոմսուհին, և խանութէն դուրս ելաւ։

Մարդ մը, որուն կերպարանքը և քալուածքը խորհրդաւոր բան մը չունէին, այդ իրիկունը խօսակցութեան սրահը կը գրաւուէր, և չէր դադրած բնաւ դիտելէ Տիկին տը Նանսէյը. մինչդեռ նէ կը կռուէր ճախող բաղդին դէմ կը յաղթուէր այդ կռիւին մէջ։

Երբ խաղարանէն մեկնեցաւ տիկինը, այդ մարդն ալ անոր ետեւէն գնաց, և իր դէմքը դեղարանին ապակիներուն կրթնցուցած էր, երբ տեղի կունենար այն տեսարանը՝ զոր քիչ մ'առաջ պատմեցինք։

Այս անձը կարճահասակ մարդ մ'էր կըսկլոր, խարտիշադէմ, հպարտօրէն հագած մարգարտի մութ գոյնով բանթալոն մը և սեւ նեղկուկ բրտէնկոթ մը, որ սեղմիրանի (corset) մը պէս վախթուած էր անոր հաստ հատակին և մեծդի ազդրերուն վրայ։

Ճարմանդին վրայ կը կրէր ամենագգի գոյներէն կէտկիտուած ժապաւէն մը՝ որ կարծես ծիրանի գօտիին մանրանկարն էր։

Տիկին տը Նանսէյ ճախ ձեռքով սրուակը բռնած, սկսաւ քալել իր բնակած պանդոկին ուղղութեամբ։

Կարճահասակ մարդը նորէն անոր հետեւեցաւ, կրցածին չափ բացաւ իր կարճ սրունքներուն կարկինը և այնքան տրագորէն չտապեց՝ որ երկու կամ երեք երկվարկեան ետքը տիկինին միացաւ։

Անոր առջեւն ելնելով, մեռաքսէ նոր դլխարկը հանեց և բացաւ ճաղատ և ողորկ գանկ մը, այլանդակօրէն չրջանակուած ապըստամբ մազերու երկու չէկ փունջերու մէջ, և ողնայարը ծռելով ըսաւ.

—Տիկին կոմսուհի, պատիւ ունիմ ձեր ոտքերուն առջեւ դնել իմ փոյթեռանդն յարգանքներս...

Պլանչ սարսռաց, դրեթէ առանց իր գիտնալուն քալելը կամացցուց, հետաքրքրութեամբ իր հարցակիցը դիտելով։ Իրեն այնպէս կուգար թէ խօսող ձայնը կը ճանչնար։

Ձեր սխալեր։

—Տէր պարոն, գոչեց։

—Նոյն ինքն, տիկին կոմսուհին, և յոյժ երջանիկ՝ որ դիպուածին շնորհքը վայելեց կարենալու համար՝ այս քաղաքս հասնելէ քիչ ժամանակ վերջը՝ ձեզ մատուցանել իր ամենախոնարհ մեծարանքները...

Եւ Հէռ պարոն Ֆոն Հէռձոկ,—զի նա ինքն էր,—կրկին խոնարհեցաւ ձեռքը ոտքին վրայ դնելով։

Պլանչ, որուն՝ ինչպէս դիտենք՝ այս մարդը բնաւ համակրելի չէր, և որ արդէն խօսելու ալ կամք չունէր, փոխադարձ բարեւեց և քայլերն շտապեց։

Պարոն տը Հէռձոկ չուզեց հասկնալ այս համր բարեւին նշանակութիւնը, և որոշած ըլլալով խօսակցութիւնը շարունակել, նոյն իսկ հակառակ այդ աղուոր կնոջ, սկսաւ խօսիլ շարժիլ ներս հետ, իր քայլը կանոնաւորելով Պլանչի քայլերուն հետ։

—Տիկին կոմսուհին, յարեց, Պէրլինի մէջ մեր վրայ խնդաց հանճարեղ, սրամիտ, զուարթ կերպով... բայց բնաւ ոխ պահած չենք իր ընթացքին համար, զոր անմիտները անվայել պիտի կոչէին։ Բայց մենք աղէկ գիտենք որ այսքան սիրուն արարածի մը համար ամէն բան ներելի է, բացարձակապէս ամէն բան, բաց ի սակայն անդարմանելի և չարաչուք յիմարութիւն մը գործելէ, որ պիտի արտմեցնէ տիկին կոմսուհին անձնանուէր բարեկամները։

Այս խօսքերը արտասանելով, կարճահասակ պարոնը՝ ամպարարի մը աջողակութեամբ Պլանչի ձեռքէն յափշտակեց լաւատանոմի սրուակը, նետեց սպայատակին վրայ և իր նուրբ կօշիկին ներքեւին հարուածով փշրեց զայն։

—Պարոն, գոչեց դեռատի կինը յանկարծական բարկութեամբ մը, կը համարձակիք...

—Ձեր երախտագիտութեան անբռնաբարելի իրաւունքներն ստանալու... ընդհատեց կարճ Բրուսիացին։ Ըսածս ճիշդ է, տիկին կոմսուհի։

—Ձեզ երախտապարտ ըլլալու իրաւունքներ... մրմնջեց Պլանչ ապշած։

—Այո՛, քանի որ ձեր կեանքը կազատեմ... թանկագին կեանք մը՝ զոր պիտի կարենիք իր ծաղիկին մէջ։ Հմարձակեցայ այդ բանն ընել, կը խոստովանիմ, և ասոր համար կը պարծենամ։

—Ո՞վ ըսաւ ձեզի...

—Ոչ ոք... Այս իրիկուն խաղի սրահն էի. տեսայ որ դուք ձեր վերջին լուին կը նետէիք Կարմիրին վրայ։ Ձեզ կրնար դուք ըմբռնել, տիկին կոմսուհի, թէ աղուոր կնոջ մը կերպարանքը ո՛ր աստիճան արտայայտիչ է երբ իր վերջին լուման կը խաղայ... և մանաւանդ երբ կը կորսնցնէ զայն... Ցիմարութիւն մ'ընել կը խորհիք... Ասի կը կարդացուէր ձեր դէմքին վրայ, ասի գրուած էր ձեր աչքերուն մէջ... Ձեր ետեւէն եկայ... Ինձ ապակիին կրթնցուցած էի՝ երբ թոյն կը գնէիք... լաւատանոմ էր... Հոտը կառնէ՞ք։ Լաւատանոմը չատ դէշ է, և կերեւի թէ մեռնելէ առաջ չատ ցաւ կը պատճառէ, երբ մէկը այդ դեղով ինքզինքը կսպաննէ։ Ի՜նչ յիմարութիւն, Աստուած իմ, ի՜նչ յիմարութիւն։ Բարեբաղդաբար խելքը գլուխը բերի։

—Է՛, պարոն, յարեց Պլանչ դառնութեամբ, ո՞վ ըսաւ ձեզի թէ վաղը նորէն չպիտի սկսիմ։

(Շարունակելի)

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 3 մայիս. — Վասոս գնդապետին և իր գլխաւոր սպաներուն ետ կանչուիլը կը հաստատուի։

— ԱԹԷՆՔԷՆ կը հեռագրուի թէ պետութեանց ներկայացուցիչները կը քննեն իրենց կառավարութիւններէն եկած զեկուցումները միջամտութեան մը վերաբերեալ։

— Պատերազմի թատրէն կը հեռագրուի թէ հինգշաբթի գիշերուայ մը կնքուեցաւ նախընթաց օր՝ Թեսալիա կռուող բանակներուն հրամանատարաց միջև։

— կը հաստատուի թէ Ֆրանսա և Գերմանիա համաձայնած են Թրանսվալի խնդրին վրայ, և հաւանած են որ Բրիւքէր նախագահին անխոհեմ ընթացքը կարգոնէր Անգլիան գործելու, պայմանաւ որ այս վերջին պետութիւնը յարգէ, ինչպէս խոստացած էր, Տէլկոյի ծովածոցին statu quoն։

— ԱԹԷՆՔԷՆ կը հեռագրուի թէ հասարակաց կարծիքը տրամադիր կերեւի պատուաւոր հաշտութիւն մը ընդունելու։

— Անգլիական և Ֆրանսական մամուլը կատարեալ մանրամասնութիւններ կուտայ հելլենական բանակին Թռնովայէն վերջ փախստեան և Եպիրոսի նահանջին վրայ։

— Կրետէի ծովակալներուն և ապրստամբապետերուն մէջ տեղի ունեցած տեսակցութեան մը մէջ, բացառիկ կգամակերպութեան վայ խնդիր եղած է։

ՎԻԵՆՆԱ.—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ֆարսալա համախմբուող հելլէն բանակին մեծ մասը Տոմոքոսի վրայ պիտի քաշուի, Ֆարսալէն 20 բիլոմէթր դէպի հարաւ։ Հելլէնք ետ կեցան Արթան պաշտպանելէ, զոր երեկուընէ ի վեր կը պարպեն։

ԱԹԷՆՔ.—Ներքին և պատերազմական գործոց նախարարները՝ որ Ֆարսալա գացած էին, այսօր Աթէնք վերադարձան։

Ս. ԲԵՂԵՍՊՈՒՐԳ.—Նովոյէ Վրէմիա և Վոսքէսոնէ օրաթերթերը կողջունեն այն նմանօրինակ ծանուցագիրը, զոր Ռուսիա և Աւստրիա-Հունգարիա Պալքանեան երկիրներուն ուղղեցին իրենց առաջին յաջողութիւն մը Ս. Բեղեսպուրգի տեսակցութեան։ Բէրլէրպո-բուկէր Զայտնունգ կըսէ թէ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ արեւելեան քաղաքականութեան մասին ունեցած համաձայնութիւնը այնպիսի ոյժ մը կը ներկայացնէ, որուն պիտի հպատակին Պալքանեան տէրութիւնները։

ԱԹԷՆՔ, 2.—Ցունական զինուորներն Ֆարսալան պարպեցին թշնամւոյն պատահական յարձակումէն վախնալով։ Տոմոքոսի բնակիչները քաղաքէն մեկնելով Լամիա կերթան (Տոմոքոսի հարաւային արեւելեան կողմը)։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Կայս. Իրատէի մը համաձայն պատերազմական մի քանի պիտոյից հայթայթման համար, Օսմ. Պանքայի մէջ պահուած զինուորական հաստատութեանց հանգանակութեան տակէն 71088 օսմ. ոսկի յանձնուեցաւ այն յանձնաժողովին որ պաշտօն ունի դէնք եւլն գնելու։ Մինչեւ ցարդ վեց անգամ վճարուած դրամի գումարը կը հասնի 158615 ոսկւոյ։

— Նախագարաց խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացաւ Կայս. Իրատէով մը, Իզմիրի նաւահանգստին լապտերներն եւս մարած պիտի մնան և, մինչեւ պատերազմի վերջը. գիշեր ատեն ամէն շոգենաւուց համար փակ պիտի մնայ վերոյիշեալ նաւահանգիստը։

— Սխալ է երէկի հեռագրական այն լուրը թէ Կայս. կառավարութիւնը Գերմանիոյ Կարմիր Խաչի ընկերութեան զրկած բժիշկներուն հարկ չէ տեսած, ընդհակառակը կառավարութիւնն ընդունած է այդ բժիշկներն և անոնց պէտքերն հոգացուած են։

Թերթերնը Հելլէն հելլէն հպատակներուն տարագրուելուն վրայ խօսելով կըսէ.

«Եւրոպական թերթերը շարթէ մի վեր գանգատ գատողութիւններ կրնեն այս խնդրոյն նկատմամբ. զոր իրաւարանները վերջնականապէս լուած են արդէն և որ միջազգային համաձայնութեանց խարխսներէն մին կը համարուի, ուրեմն չարժէր այդ մասին անգամ մը եւս վիճաբանութիւն յարուցանել։ Երբ երկու պետութիւն պատերազմ կը հրատարակեն, իրաքանչիւրն իր հպատակները միւսին հոգէն հետ կը կանչէ։ Մարդկային քաղաքակրթութիւնը, դեռ այսօրուան վիճակին չհասած, չատ մը երեւոյթներէ անցած է։ Առաջները, պատերազմող կը համարուէին ոչ միայն զինուորներն՝ այլև երկու տէրութեան ամբողջ հպատակները։ Ուր որ զիրար կը գտնէին կոպանդէին, կը յափշտակէին իրարու ստացուածք, մէկզմէկու տուն կայրէին և մէկը միւսին գուակները պատանդ կը տանէր։

«Թէև որ և է պատանդատութիւն չինար դեսպանին վրայ» խօսքն ամէն ժամանակ և ամէն կողմ յարգի կը ճանչցուէր, սակայն ատիկայ կը գործածուէր պարզապէս ապահովելու համար դեսպանին կեանքն ու ինչքերը։ Մինչեւ խաղաղութեան վերահաստատումն, դղեակ մը կը տրուէր դեսպաններուն և պատգամաւորներուն, ուր կը բնակէին անոնք։ Մինչեւ իսկ պատերազմէն յետոյ բանտարկեալներն արձակելը նոր սովորութիւն մ'է։ Պատերազմէն ետքը բանտարկեալները կը փոխանակէին, նոյն իսկ բազմաթիւ բանտարկեալներ կուտային փոխան մէկ անձի, եթէ այս վերջինը նշանաւոր մէկն էր. յաճախ դրամական հատուցում ալ կըլլար։ Բայց քաղաքակրթութեան յառաջադիմութեամբ իրերն փոխուեցան, գլխաւորաբար չնորհիւ խալամներուն։

«Մինչեւ դարու մէջ խալամական կրօնքին յայտնութեամբն է որ ամէն ինչ փոխուեցաւ և մենք հասանք ներկայ վիճակին, այսինքն թշնամի կառավարութեան հպատակներուն կեանքին, և ինչքին վրայ չյարձակիլ, այլ գանոնք իրենց հայրենիքը զրկել։

«Այսօր այս օրինաւոր խնդրոյն նկատմամբ մի քանի դիտողութիւններ կը լսուին։ Կըսուի թէ չէզոք Պետութիւն մը կրնայ իր պաշտպանութեան տակ առնել պատերազմողներէն մէկուն հպատակներն, որք միւսին երկրին մէջ կը գտնուին։ Եթէ չահակից տերութիւններն ընդունին զայդ, այլ ևս առարկութեան բան մը չմնար։ Բայց եթէ անոնցմէ մին չընդունի՞։ Ահա այն ատենն է որ գործերու ընթացքը կը փոխուի։ Իրաւաբանները պատերազմող կառավարութեան մը հպատակներն չէզոք Պետութեան մը յանձնելու գաղափարին համակիր չեն։

«Եթէ միջազգային սկզբունքներու համեմատ խորհինք թէ ի՞նչ նպատակով չէզոք Պետութեան մը դեսպաններն, հիւպատոսներն ու ազգակիցներն կը դիմեն պատերազմող տէրութեան մը հոգն և հոն իրենց վաճառականութիւնն յառաջ կը տանին, իրաց այս վիճակը անկարելի է արդարացնել։ Արդարեւ չէզոք երկրի մը ժողովուրդներն ուրիշ կառավարութեան մը մէջ կրնան մնալ մի միայն գաղնագիրներով եւ առեւտրական համաձայնութեամբ։

«Բնենք վաճառականական գաղնագիր մը։ Զոր օրինակ եթէ մեր և Ռումանիոյ միջեւ գտնուած առեւտրական գաղնագիրն չնորոգուէր, Ռումանայի մը պիտի կրնա՞ր Գալաթիոյ վրայոյներուն մէջ լուցկի ծախել։ Եւ սակայն վաճառականական գաղնագրի մը չնչումը չնչանակեր խաղաղութեան գաղնագրի մը եւս չնչումն։ Կարելի է վաճառականական գաղնագիր մը չնչել, առանց երկու տերութեանց մէջ գտնուած խաղաղութիւնը վրդովելու։

«Բայց անգամ մը որ պատերազմ հրատարակուի, ամէն գաղնագիր իր զօրութիւնը կը կորսնցնէ։ Ասոր համար է որ պատերազմէն յետոյ նախապէս գոյութիւն ունեցող գաղնագրերը կը նորոգուին։

«Այժմ մտածենք քիչ մը։ Ցունաց հետ պատերազմի՞ թէ խաղաղ վիճակի մէջ ենք։ Եթէ մեր յարաբերութիւններն խաղաղ կընթանան, ի՞նչ են ուրեմն այս կռիւներն ու պատերազմն։ Իսկ եթէ կը պատերազմինք, ի՞նչ իրաւունքով Հելլէնք կուզեն վայելել իրենց գաղնագրութեանց պտուղը։ Միջազգային օրինաց հակառակ է ասիկայ։

«Կայս. կառավարութիւնը, որ կրնար Հելլէններն իրենց դեսպանին հետ վանել, իր քաղաքականութեան և մարդկութեան զգացումները ցոյց տուաւ տասն և հինգ օրուան պայմանաժամ մը տալով անոնց։ Եւ ահաւասիկ բարձր գթութեամբ մը վերոյիշեալ պայմանաժամին վրայ չաբաթ մը եւս կաւելցնէ։ Հելլէններն պէտք է չնորհակալ ըլլան։»

—Սմնամոլի մէջ կը կարդանք. Թեսալիոյ և Եպիրոսի չուրջը գտնուած քաղաքներն Թուրքերէն, Ֆրանսերէն և յունարէն անուններ ունին, ուստի սխալմունք մը տեղի չունենալու համար ամէնէն գործածական անուններն կը դնենք.

Բրեվեզա,	Նիկոպոլիս
Նարտա,	Արթա
Պէչիլիքեար,	Բէնտէ փիդատեա
Լարոս	Ֆիլիփիենատիս
Եէնիչէհիր	Լարրսա
Զաթալճա	Ֆարսալա-Ֆարսալիս
Քէրվանսէրայ	Դարավասար
Ամպրասի	Ամպրաքիա։

ԱԶԳԱՅՔԻ

ԼՈՒՐԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօնական ժողովը, որ Ս. Զատկի առթիւ իր նիստերն գադրեցուցեր էր, երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ ի նիստ գումարուեցաւ Նոխագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Դեր. Գրիգորիս արքեպիսկ. Յովհաննէսեանի և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

Ա.—Սիլիտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ տագրեց Տ. Խորէն քահանայ Փէչլիվանեան, որ իր պաշտօնն հրաժարական տուած էր, ժողովոյ որոշմամբ վերահաստատուեցաւ իր պաշտօնին մէջ.

Բ.—Ժողովը նկատողութեան առնելով Թօփ Դափուի Թաղեցւոց կողմանէ տեղւոյն քահանային նկատմամբ եկած գանգատագրերն, որոշեց յաջորդ նիստին հրաւիրել յիշեալ քահանան, Թաղ. Խորհրդոյ անդամներն և հանրագրուիչն ստորագրող անձերն մի քանին և բացատրութիւն պահանջել։

Գ.—Լուսիչեհիրէն Պատրիարքարան հասած գիր մը կը խնդրէ որ հոն իբրև հիւր կեցող Տ. Համազասպ քահանան պաշտօնավարէ եկեղեցւոյն մէջ, առարկելով թէ իրենց համար մէկ քահանան անբաւական է։ Իսկ միւս կողմանէ տեղւոյն եկեղեցւոյն մէջ արդէն պաշտօնավարող Տ. Համազասպ քահանային դէմ գանգատներ եկած ըլլալով ժողովը որոշեց գրել Փէօյմահալայի Առաջ. Տեղապահին որպէս զի այս երկու քահանաներուն նկատմամբ քննութիւն մը բանայ և արդիւնքը տեղեկագրէ։

Դ.—Կեսարիոյ Ազգ. գիւղի եկեղեցւոյ Տ. Սահակ քհն. Տէր Դէորդեան երկիցս կոչուած էր տեղւոյն Առաջնորդարանէն, բայց չէր ներկայացած ու գիշերանց Պոլիս փախած էր։ Կեսարիոյ Առաջնորդին պահանջման վրայ, ժողովը որոշեց վերադարձնել զայն իր ընտանաւառն և Առաջնորդարանինանձնել։

Ժողովը յետ այսորիկ երեքշաբթի օրերն առաւօտեան ժամը 3ին պիտի գումարուի։

Արմաշու Դպրեվանուց Վերատեսուչ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Դուրեան իր պաշտօնատեղին կը մեկնի։

Երկուշաբթի օր բաղմաթիւ հայ գաղթականներ Վառնայէն մայրաքաղաքս վերադարձան։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ուսումն. Խորհրդոյ կողմանէ հետեւեալ շրջաբերական հրահանգն զրկուած է մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհրդոյ.

Ազգ. Կեդր. Վարչ. Ուսումն. Խորհուրդս իւր մարտ 22ի նստին մէջ տուած որոշմանը համաձայն՝ կը յանձնարարէ Պատ. Խորհրդոյդ.

1. Յանձնել Ձեր վարժարանը Խորհրդոյս կողմանէ նշանակեալ բժիշկին՝ որուն պաշտօնն է՝ շաբաթական այցելութիւններով, վարել վարժարանիդ ընդհանուր առողջապահութիւնը, առանց տակաւին մեծ ծախքի դռներ բանալու։

2. Կատարել անյապաղ ի՛նչ որ բժիշկը կը պատուիրէ և վարժարանիդ առողջապահական վիճակին կանոնաւորութիւնը կը պահանջէ։

3. Ունենալ յատուկ տուփար մը, եւ անդ մի առ մի արձանագրել եղած և կատարուած բժշկական յանձնարարութիւնները. զորս Ուսումն. Խորհուրդն հաւաքելով կը ծանօթացնէ հասարակութեան։

4. Հոգ տանիլ որ վարժարանիդ ներքին ընդհանուր մաքրութիւնն ինչպէս նաև ամէն դասաւանդութիւնները, ուսանողաց մտային զբաղումները, զբօսանքները, բարոյական վիճակը մարմնամարզական կրթութիւնները և այլն, ըլլան միշտ բժիշկին առողջապահական հրահանգներուն համաձայն։

5. Զանալ, որ վարժարանիդ աշակերտներն ու աշակերտուհիներն առանց պատուաստի և հինցած պատուաստով չմնան, և առ այս բժիշկին գործը դիւրացնելու համար, միշտ պատրաստ ունենալ պատուաստի թարմ հեղուկը։

6. Օրէնք ընել, որ տարափոխիկ հիւանդութեամբ վարակեալ տուներէ եկող, ինչպէս նաև նորեկ աշակերտներն և աշակերտուհիները վարժարան չընդունուին առանց բժշկական արտօնագրի։

7. Ուշադիր ըլլալ որ թեթեւոյիկ մոլի, հիւանդոտ, անտարբեր, անկարող, եւ աշակերտները ձեռնոց ու չարաչար պատժող դասատուները, վարժուհիներն եւ տնտեսները, իբրեւ խանդաւիչ առողջապահական կանոններու ներդաշնակութեան, չի պաշտօնավարեն՝ առանց բժշկական քննութեան և հրամանի։

8. Մասնաւոր խնամք և հոգածութիւն ունենալ ազքատ ուսանողին, և անթերի կատարել անոր առողջական վիճակին բարեկաւութեան համար որոշուած բժշկական օրէնքները։

9. Նկատել առողջապահութիւնը մանկավարժութեան ընդակից մէկ մասը, և այս նպատակաւ յանձնել վարժարանը կարող և հմուտ Տեսչի մը խնամոց, որով թէ Թաղ. Խորհրդոյդ պարտաւորութիւնները կը դիւրանան, և թէ՛ բժշկական հրահանգ կամ յանձնարարութիւն կունենայ յաջող արդիւնք։

Ի դիմաց Ուսումն. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Գ. Գ. ԲԷՐԼԻՍՏԷՅՆԵԱՆ ՏՐԹ. Վ. Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Պատրիարքարան Հայոց

Կ. Պոլիս, 18 Ապր. 1897

ԴԵՐՁԱԿ-ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ԵՒ Ա. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Կ. Պոլիս Թարագճըլար փողոց Թիւ 98

Ամբան եղանակին համար կերպասներու ճոխ եւ միանգամայն խիստ գեղեցիկ մթերք մը եկած է. Ֆրանս. եւ Անգլ. նշանաւոր գործարաններէն ուղղակի յանձարարեալ։

Կը ծանուցուի Մեծայարգ Ցաճախորդաց եւ հասարակութեան թէ՝ գիմողներուն զոհացում կը տրուի մեծ հոգ տարուելով ձեւի վայելչութեան մասնաւոր կարուելուն և օրպէս կերպասին, նոյնպէս յարակից նիւթերուն ճաշակաւոր և տոկուն լինելուն։

Մի՛շտ ուղղութիւն և գոհացուցիչ գիներ։ 139

Գնորդին չուշադիր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Էսիրնէի կուսակալութեան Միւրէֆիթէ գաւառակի գայմագամ Նշանակուեցաւ Միւրիյէ վարժարանի Նախկին չրջանաւարտներէն Զօհրապ Միհրան էֆէնտի։

Նոյն գաւառի գայմագամի օգնական կարգուեցաւ Կիւնյիւղի միւտիր Ալի Եավէր էֆէնտի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Պոլսոյ կեդրոնական Ա. զօրաբաժնի հրամանատար Սատտէտտին փաշայի կընոջ Ա. կարգի Շէֆգաթի պատուանշան չնորհուեցաւ։

ՀԵԼԼԷՆԵՐ.— Բ. Դուռն երէկ ռուսական, ֆրանսական և անգլիական դեսպաններուն հետեւեալ ծանուցագիրը տրուաւ.

Բ. Դուռն Օսմ. հողին վրայ. ֆրանսական, ռուսական և անգլիական դեսպանաց կողմանէ հելլենական չահուց պաշտպանութիւնը կընդունի, պայմանաւ որ այդ պաշտպանութիւնն առիթ մը չըլլայ ապահովելու հելլենայ այն իրաւունքներն, որոցմէ կօգտուէին մինչեւ պատերազմի ծագումն և վերջնական մեկնելու համար որոշուած պայմանաժամին հետ։ Հարկ է նաեւ ըսել թէ պատերազմի պատճառաւ, Թուրքիոյ և Ցունաստանի միջեւ գտնուած գաշնագրերն չնչուած են և թէ բոլոր Հելլէններն կայս. կառավարութեան օրինաց և կանոնաց հպատակ կը համարուին։

Կայս. նախարարը կը խնդրէ Ֆրանսայի, Ռուսիոյ և Անգլիոյ դեսպաններէն, որպէս զի այս մասին տեղեկութիւն տրուի հիւպատոսներուն։

—500ի մօտ հելլէններ նախընթաց օր մեկնեցան մայրաքաղաքէս։

Ի. Բ. ԴՈՒՌՆ.—Աւստրիական դեսպան Պառոն տը Քալիչէ նախընթաց օր Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիք փաշայի հետ։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Կոստանդինոս հաւատարմական գիր մը մատոյց ի կայս. պալատ, որով չնորհակալութիւն կը յայտնէ այն ամէն բարիքներուն համար, զորս կը վայելէ Ցոյն ազգը Ն. Կ. Վեհափառութեան հովանւոյն տակ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔՑԻ կին մը Ցունաստանի թագուհւոյն հազար տոլար զրկեց վիրաւորեալներուն համար։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ. — Առջի օր Շիլիի մէջ կառուցուելիք պուլկարական հիւանդանոցին հիմնարկութիւնը տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան Էկզարք Տ. Յոզէֆի։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարար Նախարար Նազիֆ փաշա երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՊԱՌՈՆ ՎԻԱԼԱՐ. — Ֆրանսական դեսպանատան նախկին զինուորական կցորդ Պառոն Վիալար Արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով Ֆրանսա մեկնեցաւ։ Դեսպան Մ. Գամպոն դեսպանատան պաշտօնեաներն ու գաղթականութեան երեւելիներն Սիրքէճիի կայարանը գացին ողջերթ մաղթելու։

ՀՐԵՍՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ. — Պաշտօնական զեկուցում մը կը ծանուցանէ թէ Խասգեղի Ալիանս Իզրաէլիթի աղջկանց վարժարանի Տեսչուհին գրութիւն մը ներկայացնելով կայս. կառավարութեան յայտնած է թէ Ալիանս Իզրաէլիթի բոլոր վարժուհիներն ու աշակերտուհիները պատրաստ են գիշեր ցերեկ օսմ. զօրաբանակի համար տրուած հագուստները կարելու։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ. — Թէվֆէ պաշտի մօտ իտալացի հարուստի մը սպասուհին երկու օր առաջ անբերեւոյթ եղաւ իր հետ տանելով 300 ոսկւոյ արժողութեամբ թանկագին առարկաներ, բայց քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ. — Ապտուլլահ անուն անձ մը նախընթաց օր Գարաքէօյի կամուրջին վրայ յանկարծամահ եղաւ։

Վակտան

ՂԱԼԱԹԻԱ 22 Ապրիլ 97 ժամ 9½ ալէվրէ

Օսմ. Քոնսոլիտ	զրչ.	20—21
Բէժիի պարտաթուղթ	լիրա	13—05
Բուսէլիի երկաթուղի	ֆրգ.	97—75
Օսմանիէ	»	332—
Բանքերիէ	»	420—
Քարափներու պարտաթղթ.	»	446
Թրամուէյի բաժնեթուղթ	լիրա	6—75
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	3—80

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	Զրչ.	Բր.
Մէճիտիէ		108—12
Մէճալիք		97—30
Մանր արծաթ		103—20
Անգլիական ոսկի		109—34
Գաղդիական »		87—14
Գրիվից		51—07
Բուպլ թղթադրամ		90—05

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ 3 Մայիս 97 ժամ. 3 25

3% Ռանթ Ֆրանսակ. գոցուած		102—95
Գօնս. Օսմ. սէռի D.	»	18—72
Բուսէլիի երկաթուղի	»	99—
Բէժիի բաժնեթուղթ	»	305—
Պանք Օթոման	»	519—

ԼՈՆՏՈՆ, 3 Մայիս 97 ժամ 6.55

Անգլիական գոնսոլիտ		112—62
Գօն. Օսմ. սէռի D, գոցուած		18—65
» » » B, »		34—
Պանք Օթոման	»	10—62
Միաց. Եգիպտական	»	106—75

ԻԻՆԻՕՆ

Ապահովագրական Ընկ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հիմնել 1828 և 1829ին

Հաստատեալ ի Փարիզ, Պանք փողոց, Թ. 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Դրամազլ. եւ երաշխաւորութ.	Ֆր.	94,800,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	16,870,000
Հատուցուած վնաս	»	202,000,000
Երաշխաւորեալ գրամագլուխք	»	15½ միլիառ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ եւ պահեստք	Ֆր.	131,000,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	17,400,000
Հատուցուած վնաս	»	75,000,000
Ապահովագրեալ գումարներ	»	250,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Ս ՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել առ մասնաւոր տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՅՍԷՐԼԷԱՆ, ի Կ. Պոլիս, Գարաքէօյ, Եէնի խան, Ա. յարկ։

Կենաց ճիւղին մասնաւոր Տեսուչ

ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակն՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՈՍԻԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, դեսնայարկ թիւ 1։

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ Վինսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան տեսնին ալ, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արդիւնաւորէ մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տէրը չքաղրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով

Վիքթորիի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինսորի ծախուած տեղերը։

EMULSION SCOTT

(ԱՌԱՏԻ ՕՐԱՏՐԵԿ)

ԶԿԱՆ ԴՈՒՑ ԻՄ.

Գործակատարը Ի Ն. Գուիր, ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԱՒԻՐԻ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԳՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Կապիտալ	Ֆրանք 14,500,000
Պահեստ դրամ	» 21,173,000
Գործածեալ հասոյթ	» 44,820,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բ[illegible] կարասիներ խիստ չափաւոր սակագ[illegible]

572 Լիազօր Ներկայացուցիչ Գ. [illegible]

ՓԱՓԻԼԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Գալաթա, Պանք-Գալաթա, Ադամ Ատիս խան 12, 1, 4

ՇԻՐՔԷՖԻ ԽԱՅՐԻՑԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1897 Մարտ 1էն սկսեալ մինչեւ յետոյ տնօրինութիւն

(Բոլոր կիրակի օրերն) Եւրոպական եղանակ
Կամուրջ իջնող շրջնակաց երթեւեկութիւն

Ժ. Վ.	Թ.
11 30 Ր. Ա.Դվ. Ենմ. Մզգ. Պէօյ.Թրպ. Ենր. Պօյճ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	43
12 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. Սթն. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1 — Ենմ.Մզգ.Պէօր.Թրպ.Պէյր.Բշ.պահ.Զպգ. Դնլ. Ա, Հսր. Գնտ. Վնր. (Վնր.հաղորդակցելու) Ուր.ները Զնկ- Պէյլ-Գզկ-Պէշ.	46
2 — Ենմ. Մզգ.Պէօյ. Թրպ. Ենր.Պէշիկ. պիտի հաղորդակցի Վնր.	18
2 50 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. Սթն. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հ. Պէպ. Պէշ. Պէպերի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի (ուրները Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	19
4 30 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենր.Սթն.Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Պշր. (Պ պէպի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Ուր.ները Արն. Գրչ. Օրթ.	45
5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենր. Իսթ. Գանլ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր.	32
6 45 Ենմ. Մզգ. Պէօյր. Թարպ. Պէյզ. Ենր. Մրկ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ. Օրթ Պէշ. (Պէյզզզ Զիր-զար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	21
8 5 Ա.Ր.Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ.Ենր. Սթն. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշր.	18
10 15 Ենմ.Մզգ.Պէօյ.Թրպ. Ենր. Մրկ. Ր. Հիս, Պէպ. Արն. Սրթ. Պէշկ.	20

Եէնիքէօյ կամուրջ իջնող շրջնակաց

11 45 Ենր.Սթն.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պշր.	45
2 35 Ենր.Սթն.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	17

Պէպէքի կամուրջ իջնող շրջնակաց

11 45 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր	20
12 15 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր.	45
12 45 Ր.Հ.Պէպ.Ա Նվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	21
1 40 Ր. Հիս • Պէպ • Արն • Գ չ • Օրթ • Պէշ •	20
2 30 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշր	32
3 5 Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	17
4 5 Պէպ.Արն.Գչ.Սթ.Պշր.Գպշ. բացի ուր.	20
4 45 Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	17
5 30 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշր. բացի ուրբաթէ	19
10 25 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ	46

Աւելական եղանակաց կամուրջ իջնող շրջնակաց

11 45 Գնտ-Վնր-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	19
11 45 Պէյզ-Բշպ.Զպգ-Դանլ-Ա-Հիս-Գնտ- Վանր. (Վանրը կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պէշ.	44
12 30 Պէպ. Վնր- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշր- բացի Ուրբաթէ	32
1 30 Պէյզ- Բշպ- Զպգ. Դանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնր. [Վնր. շոգ. պիտի հաղ • ուր-ները Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	46
1 40 Գզկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ	
2 Պէյզ-Բշպ-Ենր. Գանլ-Պօյճ-Ր-Ա-Հ-Գանտ • Արն-Վնր.Զնկ-Գզկ.Պէշ-	28
2 10 Վան. Զէնկ Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշ. Գպթ. բացի ուրբաթէ	43
3 — Գզկ • Իսկ • բացի ուրբաթ	41
3 — Պէյզ • Բշպճ • Զպզլ • Գնլճ • Ա • Հ • Գնտլ • Պշր • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնր Զէնկ. Պէյլպ • Գզկ • Պշր •	44
3 5 Վնր. Զէնկ. Պէյլ: Գզկ. Պէշ.	28
3 45 Ա • Հ • Գնտ • Վնր • Զնկ • Պէյլպ • Գզկճ • Սկիտ. բացի ուրբաթէ	43
4 30 Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնր.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ. Գուզ. Պշր.	40
5 10 Վնր.Զնկ.Պէյլ Գզկ. Պշր բացի Ուրբաթէ	46
7 15 Պէյք. Բշպ. Ենր.Զպգլ.Գնլճ.Մրկ. Ր.Ա-Հս-Գնտլ- Պէպ.Արն.Վնր.Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ- Պշր. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշր. հանդիպելէ զատ Իսկիտար ալ պիտի հանդիպի	28
9 — Պէօյր-Թրպ-Պէյզ-Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.	17
10 15 Պէյզ-Ենր-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշր.	45
10 20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 50ին	46
10 35 Գուզկ. բացի Ուր.	42
11 — Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	21
11 10 Վնր.էն » » » »	19

(Բոլոր կիրակի օրերն) Կամուրջի Եւրոպական եղանակ երթեւեկող շրջնակաց ժամերը

1 — Պէշ. Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս. Պօյճ.Ենր-Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Ենմ. Ր. Ա. Գվ.	19
2 30 Պշր.Սրթ.Գրչ.Արն.Պ Պ.Ր.Հ.Մրկ.Ենր.Թրպ. Պէօյ.Մզգ.Ենմ.	45
3 35 Գապ, Պշր. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Զնկ- Արնվ- Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Միրկ-Ենր- Բշպ- Պէյզզզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	21
4 — Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. Սթն. Ենր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ:	32
5 Գապ.Պշր.Գզկ,Պէյլ.Զնկ.Վնր-Արնվ,Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլճ,Զուզուզ,Բշպ,Պէյզ.	28
6 — Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենր. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.ներ	18
7 — Պշր. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.ենր.Պէյր • Թրպ.Պէօյ:	17
7 40 Պէշ. Սկիտար	
8 30 Պշր.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Եէնիմահալէ	20
9 45 Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Պէպէքէ Եէնիմ, զացող շոգենաւ նիւտ պիտի հաղորդակցի	44
10 5 Պշր.Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ,Մրկ,Սթն,ենքԹրպ, Պյր.Մէս.ենմ.(ուրբաթ օրերը Օրթ.Արնվ)	40
10 55 Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.Սթէն. ենիր. Թրպ. Պէօյր.Մէզ. ենիմ.	18
11 30 Ենր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ենիմ.(ենր.լ.Բշ.Պէ զացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	46
11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Մրկ. Սթն ենր.	45

Կամուրջի Պէպէք երթեւեկող շրջնակաց ժամերը

1 — Ուղղակի Ր • Հիսար	20
1 50 Ուղղ կի Պէպէր	32
3 15 Ուղղակի Պէպէր բացի ուրբաթները	20
4 5 Ուղղակի Պէպէր	17
5 50 Ուղղ կի Պէպէ բացի ուրբաթները	19
10 35 Պշր.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյճ. Գնլ.ենր. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուր	28
11 15 Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ. Պօյճ. ենր.	17
11 45 Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	21
12 15 Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէր.	20

Կամուրջի Աւելական եղանակ երթեւեկող շրջնակաց ժամերը

1 40 Ուղղակի Վանիբէօյ (բացի ուրբաթէ)	43
1 30 Պշր • Իզկ • Էյլ. Զնկ • Վնր.Գնտ • Ա.Հիս. Գզկ • Զպգ • Բշպ • Պէյզ •	44
2 30 Իսկ.Գզկ Պէյլ.Զէնկ.Վնր.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլճ. Զպգ. Բշպ. Պէյզզզ	40
3 10 Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաթէ	43
4 25 Պէշիքյարթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնր. բացի ուրբ •	46
4 45 Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ. Ա.Հ. Գնլճ. Զպգլ.Բշպ.Պէյզ.	45
9 35 Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հիս ուրբ. օրերը 15 վայրկեան վերջը	46
10 15 Իս, Գուզկ. բացի ուր.է	42
10 20 Պշր. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր.Ա. Գավգներ	43
10 30 Պէշր. Պէյլ. Զէնկ. Վանր. Ուր.ները 20 վրկ.վերջԳպ.Գզկ • Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ. Գնլճ.ենր.Բշպ.Պէյզ.	19
10 40 Իսկտ.Գզկ. բացի ուրբաթէ)	21
11 — Պշր.Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանր. Պէպ. բացի ուրբաթէ	32
11 20 Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Պէյ.Ուրբ. օրերը Գուզկունտուզ	
12 — Պէշքգզկ.Պէյպլ. Զնկ.Վանր. Արնվ.	19

ՓՈՇԻ ՖԵՐՌՕ-ՄԱՆԿԱՆԻՔ

ՊԻԻՌԷՆ ՏԻՒ ՊԻԻԻՍՕՆԻ

Դեղագործ պատասխան բժշկական կոչուած

POUDRE FERRO - MANGANIQUE

Այս փոշիէն բաւական է փոքր քանակութեամբ մը պաւաթի մը մէջ դնել՝ վայրկենապէս ստանալու համար երկաթային, հանքային, կաղային խիստ ախորժահամ ջուր մը, որ կերակուրի տեսն կը խմուի գինիով խառն։ Մեծ ազդեցութիւն ունի այն ամէն հիւանդութեանց համար, որոց համար երկաթային դեղ անհրաժեշտ են և աւելի կը յորմարին այն անձանց, որք չեն կրնար մարսել երկաթի սովորական պատրաստութիւնները։ Ուրիշ դեղերու վրայ ամենամեծ առաւելութիւն մը ունի որ պղծութիւն առաջ չբերէր և Մանկանէզ կը պարունակէ դար գիտուններու անհրաժեշտ կը նկատեն երկաթային դեղերով դարմանումներու համար։

Մթերանոց Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 եւ Գլխաւոր դեղարանաց մէջ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿ Ա Ն և ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔՔԻ ՕՐ ԸՆԿ

Մարսելիայի և Պոնտոսի Ղ[illegible] կանոնաւորապէս քարշող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ապրանքի և ստոփ ոչ-ուղեւորութիւն նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ

Մանկանէ փողոց թ. 10

575

ՓԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ոստը երթ-ընթ ընդամէն Լիվերբուլ և Արեւելեայ դիմ-

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գանիտ	4531
Եդրուբիա	7718	Սամարիա	3574
Ալբիոն	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ազիաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Ալֆայոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Գալլիա	4809	Բալթիրա	2144
Դանիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալբրո	2143	Մորոքքո	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Նէբրասքի	1614	Լուբանիա	12950
Քագոլոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսանդրիա խան, թիւ 401
Գալաթիա 571

Գրասենեակ Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԲԻԼԳԻԷԻ ՔԻՆԻՆԻՆ ՓԱՐՍԻԼՆԵՐԸ

QUININE de PELLETIER

Ողջոյր բժշկիներուն կողմէ ընդունուած իր ազդեցութեան համար ընդդէմ դղեակաւորու, ջղացաւերու, տենդերու, կաթուածի, յօդացաւի, մարմնոյ սակաւութեան։ Մեծապէս ազդեցիկ ենք ընդդէմ ինֆլուենցայի, կոկորդի, հարբուխի, ցրտաուութեան։ Մէկ քարափէն աւելի ազդու քան գաւաթ մը քինքինաս։

10 20 և 100նոց սրուակներ։ Իւրաքանչիւր սրուակ կը կրէ անունը սեւ տպուած . . . . Կեդրոնատեղի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, 8 և պիտաւոր դեղագործներ։

PELLETIER

A.

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 21 3 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 22 4 Ազերբանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբաս։

Դշ. 23 5 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պանտիրմա, առաւօտեան ժամը 12ին։

Գշ. 23 5 Մեկնաւարքի սուրհանդակ, առաւօտեան 10ին։

Եշ. 24 6 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուրբ 25 7 Ազերբանջիոյ Սուրհանդակ, հան Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթ անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ. — Ապրիլ 2։ 4, եղերշաբթի օրը Գ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիեստի, Վենետիկ, Նափոլ եւ Ժոզ-Մարսիլ գնացող շոգենաւին։ 568

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Գլասգով, Մէնչեսթրի և Սէ- Մուվի ԳԾ- Բոնոզ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամբէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Եգիպտոս	2000
Օսմանլի	3000	Կասպրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՎԻԹՕՂ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիդ Լիվերբուլ
568

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱՋՂԼՈՒԹԻՒՆ

Ալ հակ չկայ խարեբու եւ փոփոխելու.

MARQUE DE FABRIQUE

Ընդունուած է ամենորոյ ժողովուրդ եւ ամենարոյժերու կողմէ։

Գործարանի մարքան

Այս դեղ ամիսներ պէս եւ անվրէպ կը զարմանէ ծիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու դանալը, ցաւերի վերքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Դին վեց ֆրանք։

Վեց տկէս ֆրանք ուղարկած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Գոլոյ մէջ կը գտնուի Մէզլիի, Գասապեան, Ֆիլիպեան ու Բանգիւբ եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 44—52